

AVGIFTER FÖR TJÄNSTER FÖR ÄLDRE
i Pargas stad

Godkänd i social- och hälsovårdsnämnden: 27.5.2021

Avgifterna för tjänster för äldre träder i kraft: 1.7.2021

Innehållsförteckning

1 Klientavgifter inom social- och hälsovården.....	4
2 Service i hemmet och långvarig boendeservice	4
2.1 Kriterierna för hemvård.....	4
2.2 Kriterier för långvarig boendeservice	5
2.3 Avgifter för hemvård och långvarig boendeservice.....	5
2.4 Kriterier och avgifter för hemförlovningsteamet	6
2.5 Avgifter för tillfällig hemvård.....	7
2.6 Kriterier och avgifter för hemvårdens MENT-team.....	7
2.7 Bestämmande av klientavgift för hemvård och långvarig boendeservice	8
2.7.1 Inkomster som beaktas	8
2.7.2 Avdrag från inkomsterna	9
2.7.3 Justering av klientavgifter.....	9
2.8 Avgiftsfri hemvård	10
3 Service som stödjer rörlighet.....	10
4 Avgifter för stödtjänster	10
4.1 Måltidsservice	11
4.2 Bastuservice och klädvård	11
4.3 Dosering av läkemedel	12
4.4 Butiksservice.....	12
4.5 Trygghetstelefontjänst	12
4.6 Dagverksamhet.....	13
5 Avgifter för kortvarig vård	13
6 Avgifter för närståendevård	13
7 Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård	13
7.1 Kriterier för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård.....	14
7.2 Avgifter för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård	14
7.2.1 Inkomster som beaktas	14
7.2.2 Avdrag från inkomsterna	15
7.2.3 Justering av klientavgifter.....	16
8 Kriterier för nedsättning av avgifter	16
9 Avbrott i tjänsten.....	18
10 Avgiftstak.....	18

11 Dröjsmålsränta och utsökning av avgifter	19
Källor	20

Bilagor

Bilaga 1. Fortgående och regelbunden service i hemmet och långvarig boendeservice:
avgiftstabell

1 Klientavgifter inom social- och hälsovården

Bestämmelser om klientavgifter inom social- och hälsovården ges i lagen. Detta dokument behandlar hur avgifterna för tjänster för äldre bestäms. Tjänsterna omfattar service i hemmet, långvarig boendeservice, service som stöder rörlighet, stödtjänster, kortvarig vård, tjänster inom närståendevård, långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård.

2 Service i hemmet och långvarig boendeservice

Fortgående och regelbunden service i hemmet, alltså hemvård, omfattar både hemservice och hemsjukvård. Hemvård är avsedd för personer som behöver hjälp och stöd för att bo hemma på grund av sjukdomar eller nedsatt funktionsförmåga (hälso- och sjukvårdslagen 1326/2010; socialvårdslagen 1301/2014; lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre 980/2012). Syftet med vården är att skapa förutsättningar för äldre personer att bo hemma så länge som möjligt.

Enligt socialvårdslagen (1301/2014, 21 §) ska kommunen sörja för ordnandet av boendeservice. Boendeservice enligt socialvårdslagen ska ordnas för personer som av särskild orsak behöver hjälp eller stöd i boendet. Serviceboende ska ordnas för personer som behöver en lämplig bostad samt vård och omsorg.

2.1 Kriterierna för hemvård

Syftet med hemvården är att vara till stöd för ett tryggt boende och underbygga klientens funktionsförmåga och självständighet. Hemvårdens tjänster riktas huvudsakligen till äldre långtidssjuka personer vars funktionsförmåga i dagliga sysslor är klart nedsatt. Funktionsförmågan kan vara nedsatt fysiskt och/eller psykiskt, eller behovet av hjälp och stöd kan bero till exempel på minnessjukdom.

Förutsättningen är att personen på grund av sjukdom eller nedsatt funktionsförmåga inte kan anlita social- och hälsovårdstjänster utanför hemmet så att hen skulle klara sig självständigt. Detta gäller även personer som ska skrivas ut från sjukhusvård och behöver kortvarigt stöd för att klara sig hemma.

Regelbunden hemvård baserar sig på en service- och vårdplan som gjorts upp enligt en bedömning av servicebehovet. Planen uppdateras med jämna mellanrum eller vid behov tillsammans med klienten och en anhörig. I och med att servicebehovet ändras, kan servicen vid behov minskas eller ökas. Då uppdateras service- och vårdplanen och beslutet om klientavgifter.

Personer som med tanke på sitt hälsotillstånd kan ta sig till hälsocentralen beviljas inte hemvård för enstaka vårdåtgärder. Med enstaka vårdåtgärder avses till exempel att mäta blodtryck eller ta laboratorieprov. I en sådan situation måste personen besöka sin egen hälsocentral. Det är oftast anhöriga, vänner eller frivilliga som ledsagar klienten till exempel till läkarmottagning.

Hemvårdens tjänster ska vara säkra både för klienten och personalen. För att garantera säkerheten ska man samarbeta med klienter och anhöriga i följande situationer:

- Klienten och en anhörig förbinder sig att ordna arbetsförhållandena så att de är så säkra som möjligt. Det gäller till exempel inköp av de hjälpmedel som behövs i vården och mottagning av dessa hjälpmedel/nödvändig vårdutrustning och placering av möbler. Klienten ger personalen inom hemvården en nyckel till lägenheten.
- Ifall klienten har kameraövervakning med inspelning får inspelningarna inte överlåtas till utomstående personer.
- Sällskapsdjur ska vid behov flyttas till ett annat rum eller hållas kopplade under den tid vården tar.
- Klienten får inte röka i sin lägenhet under hemvårdens besök.
- Om klienten är berusad under hemvårdens besök, kontrolleras endast klientens allmänkondition, och det egentliga besöket görs först när klienten inte är berusad.
- För läkemedelsbehandling (dela och ge mediciner, förnya recept) ansvarar antingen hemvården eller en anhörig. På det sättet kan fel undvikas och ansvaret för läkemedelsbehandlingen är entydigt.

Ifall det inte är tillräckligt säkert att arbeta i klientens hem ur en arbetarskyddsmässig synvinkel, kan tjänsten avslutas. Som anordnare av tjänsterna är staden ändå i sista hand ansvarig för att tjänsterna ordnas i enlighet med klientens servicebehov.

2.2 Kriterier för långvarig boendeservice

Ansökningar om serviceboende behandlas i den mångprofessionella SAS-gruppen (selvitä – arvioi – sijoita [utred – bedöm – placera]) som i regel sammanträder ungefär varannan vecka. Beslutet om att bevilja en plats på serviceboende fattas utifrån klientens situation, hälsotillstånd och funktionsförmåga. Äldreomsorgschefen fattar ett tjänsteinnehavarbeslut. Beslutet om att bevilja servicebostad fungerar också som ett hyresavtal.

2.3 Avgifter för hemvård och långvarig boendeservice

Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992, 10 e §) fastställer att en kommun får för fortgående och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice ta ut en månadsavgift som bestäms utifrån antalet servicetimmarna som skrivits in i servicebeslutet, klientens betalningsförmåga och familjens storlek. Boendekostnaderna

ingår inte i avgiften. Enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992, 2 §) får den avgift som tas ut för servicen vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen.

Månadsavgiften tas ut av de klienter som får hemsjukvård och/eller hemservice minst en gång i veckan och servicen dessutom beräknas pågå i minst två månader från det att den inleds eller om servicen de facto har varat i minst två månader. Avgiften för långvarig boendeservice tas ut om servicen beräknas pågå i minst tre månader från det att den inleds eller om servicen de facto har varat i minst tre månader (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 7 b §).

Avgiften bestäms utifrån den bifogade tabellen som en procentandel som bestäms enligt skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster (bruttoinkomster) (bilaga 1). Månadsavgiften får uppgå till högst det belopp av de månadsinkomster som överskrider inkomstgränsen som nedan nämnda betalningsprocenttal visar.

Annat att beakta:

- Ifall klientens behov av stöd ändrar så att det påverkar storleken på månadsavgiften, beaktas ändringen av avgiften från och med den dag när ändringen konstateras vara permanent. Klienten ska meddela ändringar i inkomsterna till äldreomsorgens byråsekreterare.
- Hemvård faktureras enligt timantal. Påbörjad timme av hemvård, 1–29 minuter, avrundas nedåt till en hel timme, och 30–59 minuter, avrundas uppåt till en hel timme (se bilaga 1).
- Klientavgifterna justeras varje år.

2.4 Kriterier och avgifter för hemförlovningsteamet

Hemförlovningsteamet erbjuder tillfällig hemvård, när klienten skrivs ut från sjukhus eller hälsocentralens bäddavdelning till exempel efter en akut sjukdom eller ett skov av en kronisk sjukdom. Hemförlovningsteamet arbetar i Pargas centrumområde, i skärgården tar hemvården hand om hemförlovningar vid behov. Hemförlovningsteamet arbetar på ett rehabiliterande sätt och har som mål att klienten ska kunna klara sig så självständigt som möjligt och att förbättra klientens funktionsförmåga. Klienten kan också behöva konkret hjälp till exempel med borttagning av stygn och vård av operationssår. Om klienten emellertid kan sköta sina ärenden utom hemmet, ska hen vända sig till hälsocentralen. Hemförlovningsteamets tjänster beviljas i så fall inte.

Vårdare i hemförlovningsteamet gör även besök för förstahandsbedömning hos nya klienter, när personen själv eller en anhörig upplever att klienten behöver stöd, vård och trygghet för att kunna bo kvar hemma.

Hemförlovningsteamets vårdare kan göra bara ett besök, men vårdperioden kan också omfatta regelbundna besök och då är det fråga om en s.k. rehabiliterande bedömningsperiod.

Längden på perioden bestäms enligt en bedömning av servicebehovet. Under de fyra första veckorna av bedömningsperioden betalar klienten själv avgiften för antalet vård dygn. Efter bedömningsperioden blir klienten vid behov klient hos den grundläggande hemvården.

Avgifter för rehabiliterande bedömningsperiod	
Besök för förstahandsbedömning	avgiftsfritt
Rehabiliterande bedömningsperiod	12,00 €/vård dygn/klient

(Förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården, 912/1992, 3 §)

Klienten svarar själv för kostnaderna för de sårvårdsartiklar som använts i kortvarig sårvård (under 3 månader).

2.5 Avgifter för tillfällig hemvård

Tillfällig hemvård kan ges om klienten har behov av tillfällig hemvård efter en akut sjukdom eller ett skov av en kronisk sjukdom. Det är fråga om tillfällig hemvård när det är färre besök än fyra i månaden.

För tillfällig hemvård tas ut en besöksavgift som är 12 €/vård dygn/klient. Av klienten kan inte samtidigt tas ut en avgift för regelbunden hemvård och tillfällig hemvård. (Förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården, 912/1992)

2.6 Kriterier och avgifter för hemvårdens MENT-team

MENT-teamet ansvarar för hemvården av över 18-åriga klienter med mentala problem eller missbruksproblem. MENT-teamet arbetar främst i Pargas centrumområde, men personalen i skärgården kan också konsultera MENT-teamet vid behov. MENT-teamets klient har eller har haft en vårdrelation till en producent av mental- och missbrukarvårdstjänster och/eller hen har diagnos på en mental sjukdom eller ett rusmedelsberoende. Klientens servicebehov bedöms av teamets personal. Teamet ger även krishjälp under tjänstetid i eventuella akuta krissituationer i livet.

För klienten görs upp en service- och vårdplan. I planen fastställs behovet av stöd och antalet hembesök som klienten behöver. Stödet utgörs av verksamhet som är praktisk, förebyggande och rehabiliterande och som ges i klientens näromgivning. Förutsättningen är att personen trots sin sjukdom eller funktionsförmåga kan bo hemma och att hen förhåller sig positiv till vård.

MENT-teamet stödjer klienten i de områden i livet där mentala problem eller missbruksproblem minskar livskvaliteten på följande sätt:

- Stödja funktionsförmåga i vardagen

- Följa upp klientens psykiska och fysiska hälsa
- Stärka sociala kontakter och öka delaktighet
- Servicehandledning
- Samtalsbesök/stödbesök

Vid behov samarbetar man med aktörerna på socialcentralen och inom hälsovårdssektorn och tredje sektorn. Klienten har också möjlighet att besöka psykiatrisk sjukskötare.

MENT-teamets tjänster är avgiftsbelagda och avgifterna bestäms på samma sätt som hemvårdens andra avgifter (se 2.3). Den psykiatriska sjukskötarens mottagning är avgiftsfri (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992, 5 §).

2.7 Bestämmande av klientavgift för hemvård och långvarig boendeservice

Beslut om klientavgifter fattas alltid när en klientrelation inleds. Om båda personerna i ett tvåpersonshushåll får regelbunden hemvård, ska separata avgiftsbeslut fattas för dem.

I första hand lämnar klienten själv in sina inkomst- och utgiftsuppgifter till äldreomsorgens byråsekreterare, men hen kan ge byråsekreteraren lov att kontrollera inkomsterna genom att skriva under en inkomstutredning. Ifall kommunen inte fått tillräckliga och tillförlitliga uppgifter av klienten för att bestämma avgiften, har myndigheten rätt att få uppgifterna bland annat av andra myndigheter (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 14 a §).

2.7.1 Inkomster som beaktas

Vid bestämmande av avgiften för hemvård och långvarig boendeservice beaktas klientens samt en med hen i gemensamt hushåll i äktenskap eller i äktenskapsliknande förhållanden levande persons följande inkomster:

- Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster (bruttoinkomster) och skattefria inkomster från vilka kostnader för inkomstens förvärvande dragits av
- Kalkylerad inkomst av skog
- Underhållsstöd
- Vårdbidrag för pensionstagare
- Fortgående och årligen återkommande understöd och pris

Om månadsinkomsterna varierar, beaktas som månadsinkomst den genomsnittliga månadsinkomsten under de föregående 12 månaderna. (Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 10 f §; förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992, 27–29 §)

Som inkomster beaktas **inte** till exempel följande i enlighet med lagstiftningen (förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården, 912/1992, 29 §):

- Bostadsbidrag
- Handikappbidrag
- Veterantillägg

2.7.2 Avdrag från inkomsterna

Följande avdrag görs från inkomsterna (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovård 734/1992, 10 g och 10 c §):

- Underhållsbidrag samt andra motsvarande kostnader som föranleds av klientens faktiska familjeförhållanden (underhållsbidraget dras inte av om den som är mottagare av underhållsbidraget är make eller maka till klienten och makarna har levt i gemensamt hushåll omedelbart innan tjänsten inleddes)
- Gottgörelse som avses i lagen om upplösning av sambors gemensamma hushåll (26/2011) som förordnats av en skiftesman eller en domstol och som ska betalas i pengar
- Förmån som betalas i pengar och som i samband med överlåtelse av en fastighet har förbehållits för viss tid eller på livstid (så kallad sytning)
- Grundavgift för en intressebevakares arvode om vars storlek stadgas med stöd av 44 § 5 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999)
- Arvode som betalas till en person med fullmakt om intressebevakning, men dock högst i samma storlek som den ovannämnda grundavgiften för en intressebevakares arvode
- Verkliga boendekostnader vid flytten till serviceboende (kostnader för den tidigare egna bostaden: nödvändiga och skäliga kostnader för egen bostad under de senaste sex månaderna, hyra och andra kostnader under uppsägningstiden för en hyresbostad, bruksvederlag och andra nödvändiga och skäliga kostnader för en bostadsrättsbostad under tre månader)

2.7.3 Justering av klientavgifter

Avgifterna som fastställs efter betalningsförmågan bestäms tills vidare. Avgifterna justeras i följande situationer (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovård 734/1992, 10 j §):

- klientens eller dennes familjs inkomster har förändrats,
- klientens eller dennes makes eller sambos rätt till avdrag enligt 10 c, 10 d eller 10 g § har förändrats,
- familjens förhållanden har förändrats,
- avgiften visar sig vara felaktig,

- den klientplan som utarbetats för klienten ändras så att den påverkar storleken på klientavgiften,
- kommunens eller samkommunens betalningsgrunder ändras så att det påverkar storleken på klientavgiften.

Om ett avgiftsbeslut har byggts på felaktiga uppgifter som klienten eller klientens företrädare har lämnat, kan avgiften rättas retroaktivt för högst ett år.

2.8 Avgiftsfri hemvård

Krigsveteraner, krigs- och militärinvalid

Tjänster som stödjer frontveteraner i boende hemma baserar sig på lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988) och lagen om ändring av lagen om rehabilitering av frontveteraner (54/2019) samt förordningen om rehabilitering av frontveteraner (1348/1988). Tjänster för krigs- och militärinvalid baserar sig på lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och förordningen om tillämpningen av vissa stadganden i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (1117/1985).

Kommunen är skyldig att efter egen prövning ordna social- och hälsovårdstjänster för frontveteraner och krigs- och militärinvalid i enlighet med ovannämnda lagar. De faktureras inte för tjänsterna.

Klienter inom hemvården som omfattas av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda och lagen om service och stöd på grund av handikapp

Om en person beviljas hemvård som specialomsorg enligt lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda och tjänsten noterats i ett specialomsorgsprogram (EHO) är hemvården avgiftsfri. Om en person fått ett beslut om serviceboende enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp är hemvården också i detta fall avgiftsfri. (Lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda 519/1977, 2 §; lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 4 §; lagen om service och stöd på grund av handikapp 380/1987, 8 § och förordningen 10 §, 11 §)

3 Service som stödjer rörlighet

Service som stödjer rörlighet är en tjänst i enlighet med socialvårdslagen som beviljas på basis av en bedömning av servicebehovet, och grunder för beviljande av tjänsten har utarbetats. Kollektivtrafiken prioriteras alltid i förhållande till stöd för rörlighet i enlighet med socialvårdslagen.

4 Avgifter för stödtjänster

Kommunen får hos klienten ta ut en skälig avgift för i klientplanen ingående stödtjänster i samband med hemvård eller långvarig boendeservice (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 10 h §). Till stödtjänster hör till exempel måltids-, klädvård-, butiks-, bastu- och trygghetstelefontjänster. Stödtjänster beviljas, om klienten inte klarar av dessa sysslor och om klienten inte heller kan få stöd av anhöriga, vänner eller frivilliga.

För tjänster i samband med serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård får ingen separat avgift tas ut (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 10 h §).

4.1 Måltidsservice

Måltidsservice inom långvarig boendeservice och hemvård:

Avgifter på servicehus enligt måltid:	
morgonmål	2,50 €
lunch	7,50 €
middag	5,00 €
kvällsmål	2,50 €
kaffe och bröd	1,50 €

Avgift för hemtransport:	
måltidsservice, hemtransport, huvudrätt	8,50 €

Måltidsservice beviljas på basis av en bedömning av servicebehovet. Hemtransport av varma rätter beviljas endast personer som inte kan värma upp färdiglagad mat eller minnessjuka personer som inte kommer ihåg att äta.

4.2 Bastuservice och klädvård

Avgifter:	
Bastuservice, utan assistans	4,50 €
Bastuservice, med assistans	6,00 €
Transport till bastu, enkel resa	3,50 €

Bastuservicen är avsedd endast för de klienter som inte har ändamålsenliga tvättmöjligheter hemma.

Klädvård i bastu- och klädvårdsenheter på servicehus

Avgifter:	
Tvättservice, 1 maskin tvätt, inkl. tvättmedel. Till klienterna inom hemvård.	7,00 €
Tvättservice, 1 maskin tvätt med förtvätt, inkl. tvättmedel. Till klienterna inom hemvård.	10,00 €

Tvättservice i servicehusens bastu- och klädvårdsenheter utnyttjas endast om andra möjligheter inte finns. När det gäller mattor, gardiner, borddukar och lakan, ska klienten vända sig till anhöriga eller tvätterier, för att de inte omfattas av stadens tvätteritjänster. Samma gäller ylle- och fintvätt.

4.3 Dosering av läkemedel

Att vårdaren delar läkemedel i dosett kostar klienten 12 €/gång om klienten inte får regelbunden hemvård.

4.4 Butiksservice

Det är möjligt att få butiksservice högst en gång per vecka.

Priset för stadens butiksservice för klienten är 6,50 €/gång i stadens alla kommundelar. I priset ingår hjälp med beställning vid behov, hemtransport och uppackning av varorna vid behov.

4.5 Trygghetstelefontjänst

Avgifter:	
Grundavgift för trygghetstelefon	27 €/månad
Installation av trygghetstelefon	30 €/gång (om Addsecure installerar)
Trygghetsteamets besök hos klienten	10,50 €/gång (tas ut högst 10 gånger per månad)

Trygghetsservice med GPS-positionerare	32,60 €/månad
Övrig utrustning för klienter med trygghetstelefon: dörr- eller fönsterlarm, spislarm, larm med dragsnöre, koldioxidlarm, rök- och brandvarnare	2,50 €/månad
Övrig utrustning för klienter med trygghetstelefon: fallsensor	15,80 €/månad

4.6 Dagverksamhet

Pargas stad ordnar dagverksamhet på Solgläntan och Seniorstugan. Servicen baserar sig på en service- och vårdplan.

Avgiften för dagverksamhet är 22,50 €/dag och omfattar måltiderna. Avgiften tas ut av klienten en gång i månaden.

Avgiften för transport till dagverksamheten är 3,50 €/enkel resa.

5 Avgifter för kortvarig vård

Vid behov kan kortvarig vård på ett serviceboende med heldygnsomsorg ordnas för klienter inom äldreomsorgen. Avgiften är 48,90 €/dag. Efter att avgiftstaket nåtts tas ut 22,50 €/dag.

6 Avgifter för närståendevård

En person som får närståendevård har möjlighet att få tre dygn kortvarig vård/månad när närståendevårdaren har sina lagstadgade lediga dagar. Kostnaden för kortvarig vård (intervallvård) är 11,40 €/dygn för klienten.

7 Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård

Enligt socialvårdslagen (1301/2014, 21 §) ska kommunen sörja för ordnandet av boendeservice. Boendeservice enligt socialvårdslagen ska ordnas för personer som av särskild orsak behöver hjälp eller stöd i boendet. Långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller långvarig familjevård ordnas för personer som behöver vård och omsorg dygnet runt.

7.1 Kriterier för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård

Ansökningar om serviceboende behandlas i den mångprofessionella SAS-gruppen (selvitä – arvioi – sijoita [utred – bedöm – placera]) som i regel sammanträder ungefär varannan vecka. Beslutet om att bevilja en plats på serviceboende fattas utifrån klientens situation, hälsotillstånd och funktionsförmåga. Äldreomsorgschefen fattar ett tjänsteinnehavarbeslut. Beslutet om att bevilja servicebostad fungerar också som ett hyresavtal.

7.2 Avgifter för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård

Kommunen får ta ut en månadsavgift som bestäms enligt klientens månatliga nettoinkomster av en klient inom långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig familjevård. Avgiften får vara högst 85 procent av klientens månatliga inkomster från vilka de avdrag som avses i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården har gjorts. Om klienten omedelbart innan servicen inletts har levt i gemensamt hushåll i äktenskap eller samboförhållande och klientens inkomster är större än makens eller sambons inkomster, bestäms avgiften på basis av makarnas eller sambornas sammanräknade månadsinkomster. Avgiften får då vara högst 42,5 procent av makarnas sammanräknade månadsinkomster, från vilka de avdrag som avses i lagen har gjorts. (Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 7 c §)

Månadsavgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och familjevård tas ut om servicen beräknas pågå i minst tre månader från det att den inleds eller om servicen de facto har varat i minst tre månader (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 7 b §).

Lagen stadgar att klienten till sitt förfogande ska ha ett belopp för personligt bruk, som för klienter inom långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg och klienter inom långvarig familjevård ska vara minst 164 € per månad. Klienten ska ha minimibeloppet till sitt förfogande även om avgiften bestäms enligt makarnas sammanräknade inkomster. (Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 7 c §)

Klientavgifterna justeras varje år. Klienten ska meddela ändringar i inkomsterna till äldreomsorgens byråsekreterare.

7.2.1 Inkomster som beaktas

Som månadsinkomster beaktas klientens (och eventuellt makens) följande inkomster:

- fortgående eller årligen återkommande inkomster efter förskottsinnehållningen och förskottsuppbörden (nettoinkomster), från vilka kostnader för förvärvande av inkomsten dragits av
- skattefria inkomster
- kalkylerad inkomst av skog
- handikappbidrag
- vårdbidrag för pensionstagare
- fortgående och årligen återkommande understöd och pris

Om månadsinkomsterna varierar, beaktas som månadsinkomst den genomsnittliga månadsinkomsten under de föregående 12 månaderna. (Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 10 b §)

Som inkomster beaktas inte till exempel veterantillägg i enlighet med lagstiftningen (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården, 734/1992, 10 b §).

7.2.2 Avdrag från inkomsterna

Följande avdrag görs från inkomsterna (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovård 734/1992, 10 c §):

- Underhållsbidrag samt andra motsvarande kostnader som föranleds av klientens faktiska familjeförhållanden (underhållsbidraget dras inte av om den som är mottagare av underhållsbidraget är make eller maka till klienten och makarna har levt i gemensamt hushåll omedelbart innan tjänsten inleddes.
- Gottgörelse som avses i lagen om upplösning av sambors gemensamma hushåll (26/2011) som förordnats av en skiftesman eller en domstol och som ska betalas i pengar.
- Förmån som betalas i pengar och som i samband med överlåtelse av en fastighet har förbehållits för viss tid eller på livstid (så kallad sytning).
- Grundavgift för en intressebevakares arvode om vars storlek stadgas med stöd av 44 § 5 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999).
- Arvode som betalas till en person med fullmakt om intressebevakning, men dock högst i samma storlek som den ovannämnda grundavgiften för en intressebevakares arvode.
- Verkliga boendekostnader vid flytten till långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg (kostnader för den tidigare egna bostaden: nödvändiga och skäliga kostnader för egen bostad under de senaste sex månaderna, hyra och andra kostnader under uppsägningstiden för en hyresbostad, bruksvederlag och andra nödvändiga och skäliga kostnader för en bostadsrättsbostad under tre månader).

Kostnaderna för läkemedel, kliniska näringspreparat och salvbaser dras även av från inkomsterna. Kostnaderna för läkemedel, kliniska näringspreparat och salvbaser som är

ersättningsgilla enligt sjukförsäkringslagen och som förskrivits av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården dras av från klientavgiften högst till beloppet av den årssjälvrisk som avses i sjukförsäkringslagen. Kostnaderna för andra läkemedel, kliniska näringspreparat och salvbaser än de som är ersättningsgilla enligt sjukförsäkringslagen dras av till den del som den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som har förskrivit dem har bedömt att de är behövliga för klientens hälsa. Klienten eller dennes företrädare lämnar in en utredning om läkemedlen. (Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 10 d §)

Inom långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg dras även skäliga boendeutgifter som föranleds av långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg av. Som boendeutgifter dras hyran och dessutom andra obligatoriska boendeutgifter av. (Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 10 d §)

7.2.3 Justering av klientavgifter

Avgifterna som fastställs efter betalningsförmågan bestäms tills vidare. Avgifterna justeras i följande situationer (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 10 j §):

- klientens eller dennes familjs inkomster har förändrats,
- klientens eller dennes makes eller sambos rätt till avdrag enligt 10 c, 10 d eller 10 g § har förändrats,
- familjens förhållanden har förändrats,
- avgiften visar sig vara felaktig,
- den klientplan som utarbetats för klienten ändras så att den påverkar storleken på klientavgiften,
- kommunens eller samkommunens betalningsgrunder ändras så att det påverkar storleken på klientavgiften.

Om ett avgiftsbeslut har byggts på felaktiga uppgifter som klienten eller klientens företrädare har lämnat, kan avgiften rättas retroaktivt för högst ett år.

8 Kriterier för nedsättning av avgifter

Enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (1992/734, § 11) ska en avgift som fastställts för socialvårdsservice och en sådan avgift för hälsovårdsservice som bestämts enligt en persons betalningsförmåga efterskänkas eller nedsättas till den del förutsättningarna för personens eller familjens försörjning eller förverkligandet av personens lagstadgade försörjningsplikt äventyras av att avgiften tas ut. Ett separat beslut fattas om ärendet.

En klient inom fortgående hemvård, långvarig boendeservice, långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg eller familjevård kan ansöka om nedsättning eller efterskänkning av avgiften.

En prövningsbaserad nedsättning kan beviljas om de medel som klienten har till sitt förfogande inte räcker till nödvändiga utgifter och de penningmedel som klienten har till sitt förfogande inte överskrider 8 000 €.

Ansökan om nedsättning av avgiften ska helst lämnas in skriftligt. Av ansökan ska framgå följande uppgifter:

- Tiden för vilken nedsättningen söks
- Nettoinkomster och utgifter per månad för denna tid
- Kontoutdrag från bruks- och sparkonton för tre föregående månader fr.o.m. ansökningsdagen
- Utredning av andra tillgångar som eventuellt är tillgängliga

Utgifter som beaktas:

- hyra/vederlag
- kostnaderna för värme
- obligatoriska grundavgifter för boende (till exempel el och vatten)
- fastighetsskatt
- hemförsäkring
- eventuellt arvode för intressebevakare
- räntan på bostadslån
- betalningsbeslut eller betalningsplan för utsökning eller skuldsanering
- läkemedel upp till beloppet av årssjälvrisker
- sjukhus- och poliklinikavgifter
- skäliga matutgifter

Klientavgiften nedsätts eller efterskänks alltid utifrån en individuell behovs- och situationsbedömning. Innan en nedsättning av avgiften kan göras, ska klienten ha sökt vård- och bostadsbidrag som klienten beviljats eller fått avslag på.

Klientavgiften nedsätts alltid för viss tid, för högst ett år i taget, därefter görs det en ny bedömning. Klienten skickar nya dokument för en ny bedömning. Ifall klientens ekonomiska situation förändras väsentligt, ska klienten själv meddela ändringar.

Nedsättningar görs i regel inte retroaktivt, utan klienten ska genast kontakta beslutsfattaren, när behovet av nedsättning av avgiften kommer fram. Beslut om nedsättning eller efterskänkning av avgifter görs i regel från början av månaden då ansökan lämnats in. Klienten informeras om möjligheten till nedsättning eller efterskänkning av avgiften senast i en bilaga till avgiftsbeslutet.

Det fattas alltid ett beslut om anhållan om nedsättning av avgiften. Om klienten är missnöjd med beslutet, kan hen söka ändring i det. Ansökan om ändring ska riktas till social- och hälsovårdsnämnden enligt anvisningarna om ändringssökande.

9 Avbrott i tjänsten

Om hemvården avbryts till exempel på grund av korttidsvård, semester, resa eller vård som ges av anhörig, ersätts månadsavgiften från och med avbrottsdagen. Ifall avbrottet beror på serviceproducenten, avbryts indrivningen av månadsavgiften genast (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 10 k §).

Om en boende på långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg går på besök hos en anhörig för 1–14 dagar och hemvårdens service behövs för att besöket ska kunna genomföras, tas det inte ut någon separat avgift för hemvården. För denna period betalar den boende klientavgiften för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg.

Avgiften för trygghetstjänsten tas ut under avbrottet.

10 Avgiftstak

Klientavgifterna inom den kommunala hälsovården omfattas av ett avgiftstak per kalenderår, alltså ett maximibelopp för klientavgifter. Till avgiftstaket räknas vissa klientavgifter som klienten betalat. Efter att avgiftstaket nåtts är de tjänster som omfattas av avgiftstaket huvudsakligen avgiftsfria för klienten till kalenderårets slut. År 2021 var avgiftstaket 683 €. Avgiftstaket justeras genom indexjustering vartannat år. (Social- och hälsovårdsministeriet)

Till avgiftstaket räknas de avgifter som tagits ut under ett kalenderår:

- Läkartjänster inom öppen sjukvård på hälsovårdscentral
- Fysioterapi
- Vård i serie
- Poliklinikbesök på sjukhus
- Dagkirurgisk vård
- Kortvarig anstaltsvård inom hälso- eller socialvården (efter att avgiftstaket nåtts uppbärs dock en avgift för uppehälle)
- Natt- och dagvård
- Rehabiliteringsvård

Till avgiftstaket räknas inte avgifter för till exempel:

- Tandvård
- Sjuktransport
- Läkarintyg
- Besök som inte avbokats

- Laboratorie- och röntgenundersökningar som gjorts på basen av remiss från privatläkare

I avgiftstaket medräknas inte inkomstrelaterade avgifter eller avgifter som ersatts för klienten till exempel i form av utkomststöd eller olycksfallsförsäkring.

Efter att klientens avgiftstak har nåtts, uppbärs det inte någon avgift av klienten för de tjänster som omfattas av avgiftstaket, förutom för kortvarig anstaltsvård, för vilken det uppbärs en vårdavgift på högst 22,50 € också efter att avgiftstaket har nåtts.

11 Dröjsmålsränta och utsökning av avgifter

Förfallodagen för avgiften får infalla tidigast två veckor efter det att den service för vilken avgiften bestämts har erhållits. Om avgiften inte ha betalats före förfallodagen, tas en dröjsmålsränta ut av klienten enligt räntelagen. (Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 16 §; räntelagen 633/1982)

De avgifter och den dröjsmålsränta som fastställts i denna avgiftstaxa får utsökas utan dom eller utslag i den ordning det har stadgats om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992, 17 §).

Källor

Förordning om rehabilitering av frontveteraner 1348/1988. Hänvisat 13.5.2021. [Förordning om rehabilitering av frontveteraner 1348/1988 – FINLEX®](#)

Förordning om klientavgifter inom social- och hälsovården 912/1992. Hänvisat 13.5.2021. [Förordning om klientavgifter inom social- och hälsovården 912/1992 – FINLEX®](#)

Förordning om tillämpningen av vissa stadganden i lagen om skada, ådragen i militärtjänst 1117/1985. Hänvisat 13.5.2021. [Förordning om tillämpningen av vissa stadganden i lagen om skada, ådragen i militärtjänst 1117/1985 – FINLEX®](#)

Förordning om service och stöd på grund av handikapp 759/1987. Hänvisat 18.5.2021. [Förordning om service och stöd på grund av handikapp 759/1987 – FINLEX®](#)

Räntelag 633/1982. Hänvisat 13.5.2021. [Räntelag 633/1982 – FINLEX®](#)

Lag om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre 980/2012. Hänvisat 13.5.2021. [Lag om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre 980/2012 – FINLEX®](#)

Lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda 519/1977. Hänvisat 18.5.2021. [Lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda – FINLEX®](#)

Lag om rehabilitering av frontveteraner 1184/1988. Hänvisat 13.5.2021. [Lag om rehabilitering av frontveteraner 1184/1988 – FINLEX®](#)

Lag om ändring av lagen om rehabilitering av frontveteraner 54/2019. Hänvisat 13.5.2021. [Lag om ändring av lagen om rehabilitering av frontveteraner 54/2019 – FINLEX®](#)

Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992. Hänvisat 13.5.2021. [Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården 734/1992 – FINLEX®](#)

Lag om service och stöd på grund av handikapp 380/1987. Hänvisat 18.5.2021. [Lag om service och stöd på grund av handikapp 380/1987 – FINLEX®](#)

Socialvårdslag 1301/2014. Hänvisat 13.5.2021. [Socialvårdslag 1301/2014 – FINLEX®](#)

Social- och hälsovårdsministeriet, SHM. Avgiftstak för hälso- och sjukvården. Hänvisat 13.5.2021. [Avgiftstak för hälso- och sjukvården – Social- och hälsovårdsministeriet \(stm.fi\)](#)

Lag om skada, ådragen i militärtjänst 404/1948. Hänvisat 13.5.2021. [Lag om skada, ådragen i militärtjänst 404/1948 – FINLEX®](#)

Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010. Hänvisat 13.5.2021. [Hälso- och sjukvårdslag 1326/2010 – FINLEX®](#)

Bilaga 1. Fortgående och regelbunden service i hemmet och långvarig boendeservice: avgiftstabell

AVGIFTSPROCENTER 2021						
Inkomstgränser	588 €	1 084 €	1 701 €	2 103 €	2 546 €	2 924 €
Familjens storlek	1	2	3	4	5	6 personer eller fler
Servicetimmar i månaden						
4 timmar eller färre	8,00 %	7,00 %	6,00 %			
5	10,00 %	8,75 %	7,50 %			
6	12,00 %	10,50 %	9,00 %			
7	14,00 %	12,25 %	10,50 %			
8	16,00 %	14,00 %	12,00 %			
9	17,00 %	14,75 %	12,50 %			12,00 %
10	18,00 %	15,50 %	13,00 %			
11	19,00 %	16,25 %	13,50 %			
12	20,00 %	17,00 %	14,00 %			
13	21,00 %	17,75 %	14,50 %		14,00 %	
14	22,00 %	18,50 %	15,00 %			
15	23,00 %	19,25 %	15,50 %			
16	24,00 %	20,00 %	16,00 %			
17	24,50 %	20,50 %	16,50 %	16,00 %		
18	25,00 %	21,00 %	17,00 %			
19	25,50 %	21,50 %	17,50 %			
20	26,00 %	22,00 %	18,00 %			
21	26,50 %	22,50 %	18,50 %			

22	27,00 %	23,00 %	19,00 %		
23	27,50 %	23,50 %			
24	28,00 %	24,00 %			
25	28,50 %				
26	29,00 %				
27	29,50 %				
28	30,00 %				
29	30,50 %				
30	31,00 %				
31	31,50 %				
32	32,00 %				
33	32,50 %				
34	33,00 %				
35	33,50 %				
36	34,00 %				
37	34,50 %				
38 eller mer	35,00 %				